

Макулдашылды

ПК уюмунун төрайымы

 Р.Ажиматова

№35 Ш.Суеркулов атындагы жалпы билим берүүчү орто мектеби

Эмгек жана чыр-чатак комиссиясы жөнүндө жобо.

1.Жалпы Жоболор.

1.1.Мугалимдер менен окуучулардын жана ата-энелердин ортосундагы билим берүү жана тарбия процесстеринде келип чыккан чыр-чатакты жөнгө салуу үчүн мектепте конфликт комиссиясы тузүлөт.Бул конфликттик кырдаалды жөнгө салуу үчүн негизги орган.

1.2.Комиссиянын ишинин максаты:билим берүү процессинин катышуучуларынын ортосундагы талаш-тартыштарды,пикир келишпестиктерди,карама-каршылыктарды жана чыр – чатактуу кырдаалдарды ыкчам чечүү, ар бир учурда эң мыкты чечим кабыл алуу.

1.3.Чыр- чатактар боюнча комиссия өз ишинде төмөнкү ченемдик документтерди жетекчиликке алат.

1.4.Комиссия жаңжалдашкан тараптарды элдештирүү милдети менен чечимдерди кабыл алат.

1. 5.Чыр-чатак комиссиясынын ишинде жеке адамдардын укуктарынын сакталышы камсыздалат.

2.Комиссиянын шайлоо тартиби.

2. 1.Чыр-чатактар боюнча комиссия мектептин кызматкерлеринин ичинен, курамы рейтингдик баалоонун негизинде түзүлөт. Мектептин эмгек жамаатынын жалпы чогулушу тарабынан шайланат жана мектеп директорунун буйругу менен бекитилет.

2.2.Добуштардын көпчүлүгү алган талапкерлер комиссиясынын курамына шайланды деп эсептелет.

2.3.Комиссия мүчөлөрүнүн саны так,үчтөн кем эмес , комиссиянын төрагасы мектептин директору тарабынан дайындалат. Комиссия өз мүчөлөрүнүн ичинен орун басарды жана катчыны шайлайт.

2.4.Комиссия мүчөлөрү өз милдеттерин коомдук башталышта,негизги жумушунан бошотпостон аткарышат.

2.5.Комиссиянын ыйгарым укуктарынын мөөнөтү 3 жыл.Бир эле адам комиссиянын мүчөсү катары белгисиз убакка боло алат.

2. 6.Өзгөчө учурларда ,чыр-чатактуу кырдаалды жөнгө салуу үчүн мектеп директорунун буйругу менен комиссиянын курамы кызматкерлердин арасынан жаңы өкүлдөрдү ,окуучулардын ата-энелерин тартуу жолу менен кеңейтилиши мүмкүн.

3.Комиссиянын милдеттери жана функциялары.

3. 1.Комиссиянын негизги милдеттери –конфликттик кырдаалдарды мүмкүн болушунча жөнгө салууга жетишүү,билим берүү процессинин катышуучуларынын ортосундагы талаш-тартыштарды далилдүү түшүндүрмөлөр аркылуу чечүү,ар бир конкреттүү учурда оптималдуу чечим кабыл алуу ,анын бардык тараптарынын өз ара канааттануусун камсыз кылуу.

3.2.Комиссия төмөнкү маселелерди карайт.

- мекеменин ишин уюштуруу боюнча;
- билим берүү процессинин катышуучулары тарабынан этикалык нормалары бузулгандыгы жөнүндө;
- окуучулардын билим жетишкендиктерин жеке баалоо менен байланышкан чыр-чатактуу кырдаалдарды чечүү;
- катышуучулар талаштуу деп эсептеген жана комиссиянын кароосуна киргизилген башка маселелер.

3.3.Алдыга коюлган милдеттерге ылайык,комиссияга төмөнкү функциялар жүктөлгөн:

- окуу процессинин катышуучуларына комиссиянын иштөө тартиби,кабыл алуу мөөнөттөрү орду жана арыздарды берүүнүн жана карап чыгуунун тартиби жөнүндө маалымдоо;
- доону кароо,берилген материалдарды кароо;
- объективдүү чечим кабыл алуу;
- конфликт маселесин чечүүнүн альтернативдүү жолдорун сунуштоо; - кабыл алынган чечим жөнүндө арыз берүүчүгө маалымдоо.

4.Чыр-чатак боюнча комиссиянын иши.

4.1.Комиссия өз ишин баштайт:

- билим берүү мекемесинде билим берүү процессинин катышуучуларынын ортосунда чыр-чатактуу кырдаал жаралган учурда ,эгерде тараптар өз ара келишпестиктерди чече элек болсо;
- уюштуруучунун өкүлүнүн түздөн-туз көрсөтмөсү боюнча;
- билим берүү процессинин катышуучуларынын биринен башкалардын аракеттерине карата жогорку органдарга даттануулар келип түшкөндө (эгер жогору турган орган мындай даттанууну алганда ,аны олуттуу деп таап,комиссияга өткөрүп берсе.

4.2.Арыз ээси чыр-чатак комиссияга,чыр-чатактуу кырдаал түзүлгөн жана анын укуктары бузулган күндөн тартып үч күндүн ичинде кайрыла алат.

4.3.Билим берүү процессинин каалаган катышуучусу арыз берүүгө укуктуу.Далилдүү арыз жазуу жүзүндө берилиши керек.

4.4.Арыздануучу кабыл алган комиссиянын мүчөсү арыздын келип түшкөндүгүн туура жол-жобо турушу керек жана беш күндөн кечиктирбестен комиссиянын отурумунун күнү жана убактысы жөнүндө алдын-ала билдириши керек,карама-каршы тараптарга арызды кароо.

4.5.Арызды кароо ал берилген күндөн тартып он күндүн ичинде жүргүзүлүшү керек.

4.6.Арыздануучунун жана соттолуучунун катышуусунда чыр-чатактуу жагдай каралышы мүмкүн.

4.7. Арыз ээси анын арызын кароодо катышууга укуктуу,көрсөтүлгөн адамдардын жанында өздүгүн тастыктаган документтери болушу керек .

4.8.Комиссиянын отурумуна иштин каралышы жөнүндө тиешелүү түрдө кабарланган арыз ээсинин же жооптуунун келбей калышы,талашты кароого тоскоолдук болуп саналбайт.

4.9.Комиссия жаңжалдын күбөлөрүн жыйналышка чакырууга,эгерде алар комиссиянын мүчөсү болбосо ,адистерди(психолог,медициналык кызматкер,юрист)чакырууга укуктуу.

4.10.Көрсөтүлгөн маалыматты текшерүү үчүн (комиссиянын төрагасынын тапшырмасы боюнча)талаштуу маселенин жагдайларын тактоо жана анын чечилишин издөө боюнча топ тузулуп,кызматтык иликтөө уюштурулушу мүмкүн.Натыйжалар кызматтык териштирүүнүн алкагында топтолгон документтерди жана материалдарды тиркөө менен корутунду түрүндө берилет.

4.11.Чечим берилген күндөн тартып 30 күндүн ичинде кабыл алынат,эгерде жооп берүү мөөнөтү кошумча көрсөтүлбөсө.

4.12.Комиссия келип түшкөн билдирүүгө ылайык,эки тараптын тең көз караштарын жана чыр-чатактын маңызын изилдеп чыгып,чыр-чатактуу кырдаалды жөнгө салуу жөнүндө чечим кабыл алат.

4.13.Ишти кароонун натыйжалары боюнча комиссия төмөнкүдөй чечим кабыл алууга укуктуу:

- бир же бир нече тарапты талаш-тартыштын,чыр-чатактын катышуучуларын белгилүү аракеттерди жасоого милдеттендирүүгө же кандайдыр бир аракеттерден баш тартууга;
- күнөөлү тарапты талаштын,чыр-чатактын катышуучусун,жабырлануучулардан расмий кечирим суроону милдеттендирүүгө;
- күнөөлүү тарапка жабыр тарткан тарапка келтирилген материалдык чыгымдын ордун толтурууну сунуштоо же учурдагы мыйзамдарга ылайык, чыр-чатакты чечүү үчүн жабырлануучу тарап менен сотторго кайрылуу.

4.14.Комиссиянын чечиминде төмөнкүлөр көрсөтүлүүгө тийиш:

- анын кабыл алган күнү,комиссиянын курамы,талашты кароонун орду жана убактысы;
- талаш-тартыштын тараптарынын аталышы ,алардын ыйгарым укуктарын көрсөтүү менен алардын өкүлдөрүнүн аты-жөнү жана ээлеген кызматы;

- талаштын маңызы, талашты кароого катышкан адамдардын билдирүүлөрү жана түшүндүрмөлөрү;
- иштин комиссия тарабынан белгиленген жагдайлары, анын негизинде чечим кабыл алынган далилдер, ченемдик актылар, чечим кабыл алууда комиссия жетекчиликке кабыл алынган жоболор;
- кабыл алынган чечимдин мазмуну;
- кабыл алынган чечимди аткаруунун мөөнөтү жана тартиби.

4.15. Арызды кароонун натыйжалары боюнча комиссиянын төрагасы оозеки же жазуу жүзүндө жооп даярдайт, чечим жөнүндө тараптарга билдирет. Тараптын өтүнүчү боюнча комиссиянын чечими жазуу жүзүндө чыгарылышы мүмкүн.

4.16. Комиссиянын чечимин алгандан кийин жети күндүн ичинде, тараптардын бири, бул жөнүндө экинчи тарапка кабарлап, чечимден улам катаны, ката кетириүүнү же ушул сыяктуу мүнөздөгү башка катаны оңдоону сурай алат.

4.17. Чыр-чатак комиссиясынын чечими директордун буйругу үчүн негиз болуп саналат жана администрация жана окутуучулар жамааты тарабынан аткарылышы керек.

4.18 Чыр-чатак комиссиясы отуз күндүн ичинде чыр-чатактуу кырдаалды карабаган же комиссиянын чечими менен макул болбогон учурларда, арыз ээси жана соттолуучу билим берүү мекемесинин жетекчилигине кеңейтилген кызмат ордуна дайындоо жөнүндө арыз берүүгө укуктуу.

4.19. Комиссия кабыл алган чечим боюнча билим берүү бөлүмүнө даттанса болот.

4.20. Комиссия өз ишин акысыз жүргүзөт.

5. Комиссия мүчөлөрүнүн укуктары, милдеттери жана

жоопкерчиликтери.

5.1. Өз функцияларын аткаруу үчүн комиссия белгиленген тартипте төмөнкүлөргө укуктуу:

- жетекчиликтин, мугалимдин, класс жетекчисинин, окуучунун чечими же иш аракеттери менен макул болбогон учурда, билим берүү процессинин каалаган катышуучусунун арыздарын кароого кабыл алууга;
- белгиленген компетенцияга байланыштуу ар бир талаштуу маселе боюнча чечим кабыл алууга;
- чыр-чатак комиссиясынын компетенциясына байланыштуу маселелер боюнча ар кандай адистерден жана мекемелерден керектүү кеңештерди алууга;
- комиссиясынын отурумдарына каралып жаткан маселе боюнча маалыматы бар каалаган билим берүү процессинин катышуучусун чакырууга;
- арыз ээсинин талабы боюнча комиссиянын отурумунда отчетун угууга сунуштоого.

5.2. Чыр-чатак комиссиянын мүчөлөрү төмөнкүлөргө милдеттүү:

- мыйзамдык жана ченемдик укуктук актылардын талаптарын аткарууга;
- администрациянын, мугалимдин, ата-эненин чечими же иш-аракеттери менен макул болбогон учурда, билим берүү процессинин каалаган катышуучусунун арыздарын кароого кабыл алууга;
- комиссиянын бардык отурумдарына катышууга;
- эгерде арызды кароонун кошумча мөөнөттөрү көрсөтүлбөсө, өз убагында чечим кабыл алууга;
- комиссиянын төрагасы жана мүчөлөрү арызды кароодо арыз ээсин катышуудан баш тартууга укугу жок;
- арыз ээсинин каалоосуна ылайык оозеки же жазуу жүзүндө арыз ээсине жүйөлүү жооп берүүгө;
- комиссиянын ишинин, документ жүгүртүүнүн жана документтерди сактоонун белгиленген тартибин сактоого.

5.3. Комиссия кабыл алынган чечимдер үчүн жооп берет.

5.4. Берилген милдеттер талаптагыдай аткарылбаса, купуялуулук жана маалыматтык коопсуздук талаптары бузулса, жалданмачылык же башка жеке кызыкчылыктардан улам ыйгарым укуктарды кыянаттык менен пайдаланышса, чыр-чатак комиссиясынын төрагасы жана мүчөлөрү жоопкерчиликке тартылышат.